
Щербатюк Т. Г.

Науково-технічна бібліотека, Дніпровський національний університет залізничного транспорту імені академіка В. Лазаряна (Дніпро, Україна)

БІБЛІОТЕЧНІ ВІДЕОУРОКИ ЯК ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ

Для того, щоб вченому встигати за вимогами сучасного світу науки та освіти, треба розуміти та володіти багатьма ресурсами. Один із методів підтримки бібліотекою університетської спільноти в цих питаннях є створення відеоуроків.

Ключові слова : відеоуроки; інформаційна підтримка; дистанційні послуги

Щербатюк Т. Г.

Научно-техническая библиотека, Днепропетровский национальный университет железнодорожного транспорта имени академика В. Лазаряна (г. Днепр, Украина)

БИБЛИОТЕЧНЫЕ ВИДЕОУРОКИ КАК ИНФОРМАЦИОННАЯ ПОДДЕРЖКА УНИВЕРСИТЕТСКОГО СООБЩЕСТВА

Для того, чтобы ученому соответствовать требованиям современного мира науки та образования, нужно понимать и уметь пользоваться многими ресурсами. Один из методов поддержки библиотекой университетского сообщества в этих вопросах есть создание видео уроков.

Ключевые слова : видеоуроки; информационная поддержка; дистанционные услуги

Shcherbatiuk T. H.

Scientific and Technical Library, Dnipro National University named after Academician V. Lazaryan (Dnipro, Ukraine)

LIBRARY VIDEO LESSONS AS INFORMATION SUPPORT OF THE UNIVERSITY COMMUNITY

In order for a scientist to keep pace with the requirements of the modern world of science and education, he should understand and master many resources. One of the methods of library support for the university community in these matters is to create video lessons.

Keywords: video lessons; information support; remote services

Високий темп життя та збільшення обсягів інформації у сучасному світі сприяють появі нового інформаційного суспільства з візуальним або комп'ютерним типом мислення. Візуальні образи для молодого покоління практично більш значущі, тому що вони інформативні й призводять до глибшого розуміння нової інформації. Це, в свою чергу, актуалізує проблеми відбору форм представлення нової інформації. Одним із методів

вирішення цієї проблеми є залучення різних засобів візуалізації інформаційного потоку, бо мислення сучасної людини набагато ефективніше сприймає образи, ніж вербальні засоби.

Нове покоління інформаційно-цифрових технологій дозволило дистанціювати надання бібліотечних послуг, а також урізноманітнити їх список.

Стрімкий розвиток цифрової інфраструктури науки та освіти вимагають від вчених, викладачів, студентів розуміння значення багатьох нових елементів. Серед яких необхідність мати авторські профілі в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science (WoS), пошуковій системі Google Scholar, міжнародному реєстрі вчених ORCID, наукових соціальних мережах ResearchGate та інших. Це, в першу чергу, потрібно самому вченому (викладачеві, науковцю), оскільки розширює його можливості, просуває та покращує результати досліджень. Цитованість праць науковців є важливою для розуміння актуальності їхніх наукових розвідок, вона показує, наскільки його праці й досягнення є цікавими для наукової спільноти не тільки в Україні, а й у всьому світі.

Науково технічна бібліотека нашого університету активно працює в цифровому просторі науки та освіти з 2008 р. Саме тоді почалося впровадження цифрових бібліотечних послуг з: розміщення наукових публікацій в репозитарії eadNURT (<http://eadnurt.diit.edu.ua/>); підтримки університетських наукових журналів на платформі OJS (<https://library.diit.edu.ua/uk/articles/electronic-journals>); наукометричної діяльності; перевірки академічних робіт на плагіат; промоції глобального руху відкритості.

Починаючи з 2015 р. однією з форм інформаційної підтримки вчених є створення фахівцями бібліотеки відео уроків. (<https://library.diit.edu.ua/uk/page/video-uroki>), спрямованих на важливі напрямки роботи бібліотеки з представлення публікаційної активності університету, моніторингу іменних показників публікаційної активності науковців університету в наукометричних базах Scopus, Web of Science та системі Google Scholar, ведення університетських наукових журналів. Підтримка та допомога вченим у цих питаннях теж є невід'ємною частиною цього процесу. За допомогою відео уроків ми відповідаємо на складні питання, які виникають або можуть виникнути при використанні того чи іншого ресурсу. Вони дозволяють наочно, покроково побачити послідовність дій виконання задачі. Також у зв'язку із ситуацією, що склалася в світі (пандемією covid 19), такий метод інформаційної підтримки виявляється більш прийнятним, оскільки надається дистанційно.

Відеоуроки були розроблені за такими темами:

- Реєстрація та подання статті в наукових журналах;
- Пошук наукових статей за різними критеріями у електронних журналах та Репозитарії;
- Реєстрація та отримання профілю у системах ORCID ID, ResearcherID;
- Робота із профілями авторів у системі Google Scholar, базах даних Scopus та Web of Science.

Проаналізувавши статистику відео за кількістю переглядів (таблиця 1), можна бачити які теми більш потрібні користувачам, до яких тем більш звертаються науковці.

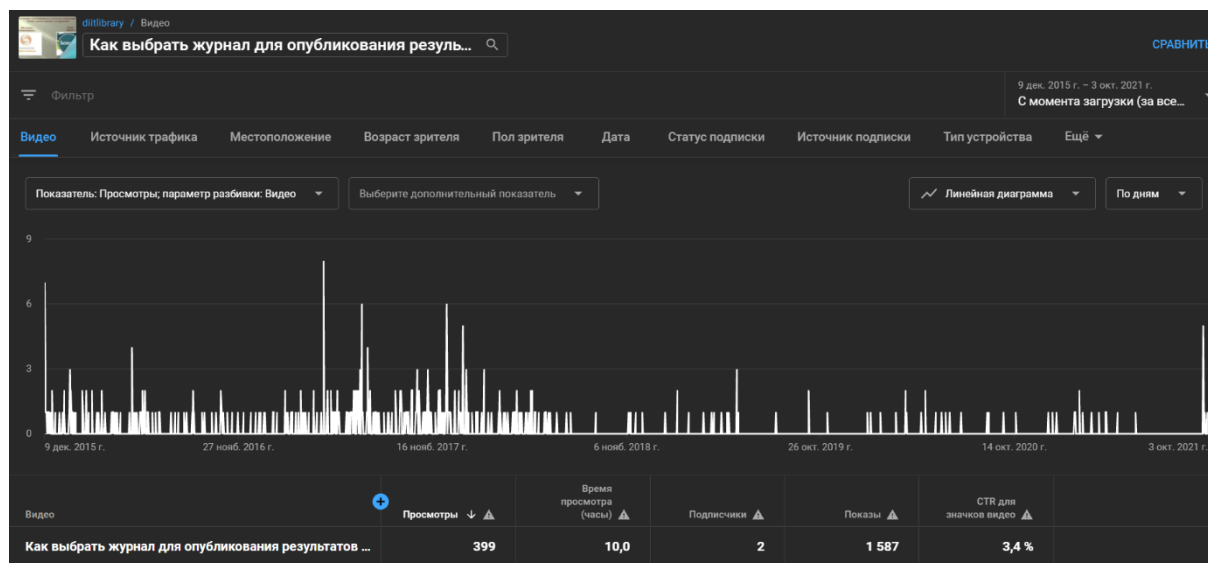
Таблиця 1. Аналітика відео за кількістю переглядів

	Назва відео уроку	Рік випуску	Кількість переглядів
1	Як обрати журнал для опублікування результатів наукових досліджень	2015	397
2	Реєстрація учасника на ORCID ID	2015	289
3	Отримання профілю ResearcherID	2016	1031
4	Пошук наукових статей за різними пошуковими критеріями. Частина 1. Електронні журнали	2017	108
5	Пошук наукових статей за різними пошуковими критеріями. Частина 2. Репозитарії	2017	120
6	Реєстрація на сайті наукового журналу	2020	63
7	Як подати статтю на сайті журналу відкритого доступу	2020	36
8	Робота із профілем автора у інформаційно-пошуковій та наукометричній системі Гугл Академія	2021	115
9	Редагування та об'єднання профілів автора у базі даних Scopus	2021	188
10	Як підтвердити авторство переліку публікацій науковця в системі Web of Science	2021	164

Також, використовуючи аналітику YouTube для кожного відео, можна подивитись та проаналізувати кількість переглядів та їх періодичність у заданий період. Наприклад, проаналізуємо відео 2015 року випуску (додаток 1). Обравши період “З моменту публікації відео”, можна побачити, що до відео користувачі звертаються на протязі всього періоду. На початку більше запитів, і це зрозуміло, адже на той період часу питання, що розглядається у відео, було актуальним у науковців. Далі попит зменшується, але не зникає зовсім. До відео і надалі звертаються користувачі. Отже воно ще потрібне. Таким же чином, аналізуються і інші відео. Розглянемо відео 2021 року випуску (додаток 2). Тут також видно, що до відео постійно звертаються користувачі.

Звичайно, сучасний світ дуже швидко змінюється. Потрібно прагнути відповідати запитам сьогодення. Бібліотека планує й надалі розвиватися в напрямку надання електронних послуг, аудіо та відео підтримки університетської спільноти.

Додаток 1. Аналітика відео “Як обрати журнал для опублікування результатів наукових досліджень”

Додаток 2. Аналітика відео “Робота із профілем автора у інформаційно-пошуковій та наукометричній системі Гугл Академія”

